

JANE OCH AATOS ERKKOS STIFTELSE

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019
RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING 2019

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Stiftelsen

Det primära syftet med Jane och Aatos Erkkos stiftelse är att främja och stödja forskning och utbildning inom teknik, ekonomi och medicin. Stiftelsen har därtill som syfte att främja konst och kultur samt idrottsverksamhet, fysisk fostran och välbefinnande i enlighet med den finska nationens intressen.

Stiftelsens bidrag 2002–2019

Under verksamhetsåret översteg det totala beloppet av de bidrag som stiftelsen beviljat under sin historia 200 miljoner euro. Stiftarnas personliga donationer och testamenten har skapat en stabil och stark grund för stiftelsen och möjliggjort stiftelsens ambitiösa verksamhet som stöd för vetenskap och kultur. De understödda forskningsteman och kulturmålen visar stiftelsens grundares intellektuella arv och värdevärld för ett samhälle som baserar sig på utbildning och bildning.

Förverkligande av stiftelsens syfte under verksamhetsåret

Stiftelsen beviljade nästan 33 miljoner euro i bidrag till vetenskap och kultur. Det totala beloppet av bidrag under verksamhetsåret översteg således klart beloppet av de bidrag som beviljats under tidigare år.

Den andel som beviljades medicin var 14 miljoner euro. Bidrag beviljades bl.a. för forskning om hur syrebrist påverkar flera sjukdomar och för forskning om differentiering av regulatoriska T-celler och verksamhetsreglerande faktorer.

För teknologiprojekt beviljades 7 miljoner euro t.ex. för forskning kring produktion av solbränslen och lagring av förnybar energi.

För övriga vetenskaper beviljades sammanlagt 5 miljoner euro. Bidrag delades ut bland annat för flerårig atmosfärforskning och forskning i trädens kolsänkeeffekt.

För kulturverksamhet beviljades 4 miljoner euro och för annan samhällelig verksamhet 2 miljoner euro. De viktigaste bidragen riktades till ordnandet av Helsingforsbiennalen, planeringen och byggandet av det nationella olympiska träningscentret samt kulturens fadderbarnsverksamhet.

En förteckning över samtliga beviljade bidrag samt statistik om stiftelsen finns som bilaga till verksamhetsberättelsen.

Stiftelsens placeringsverksamhet

Marknadsvärdet för stiftelsekoncernens tillgångar var vid årsskiftet 1 252 miljoner euro (2018: 1 035 miljoner euro). Aktieplaceringarnas andel av tillgångarna uppgick till 94,3 % (94,5 %), ränteplaceringarna till 5,6 % (5,3 %) och bostadsaktierna till 0,1 % (0,2 %).

Avkastningen på placeringarna år 2019, med beaktande av icke-realiserade marknadsvärdeförändringar, var +24,8 % (-11,2 %). Avkastningen var exceptionellt god och stiftelsekoncernens bästa genom tiderna. Vid bedömningen av resultatet bör man komma ihåg att avkastningsskillnaderna mellan stiftelsens enskilda år är synnerligen stora på grund av den höga aktievikten.

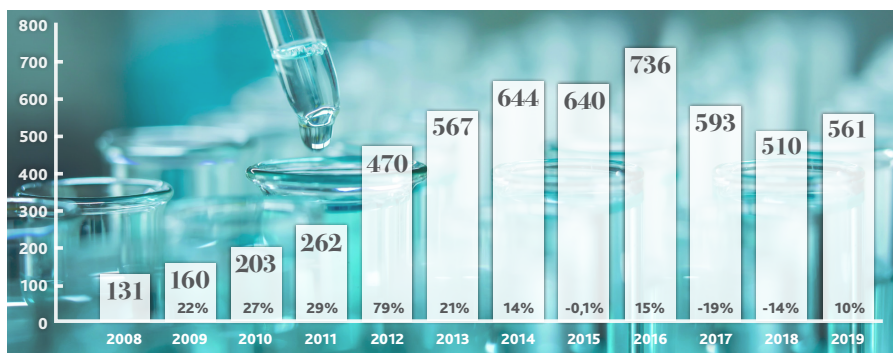
Överskottet för räkenskapsperioden 2019 var 43,2 miljoner euro (underskott 13,6 miljoner euro). Av överskottet var 37,9 miljoner euro återbärningar av nedskrivningar under tidigare räkenskapsperioder.

Stiftelsens bidragsverksamhet

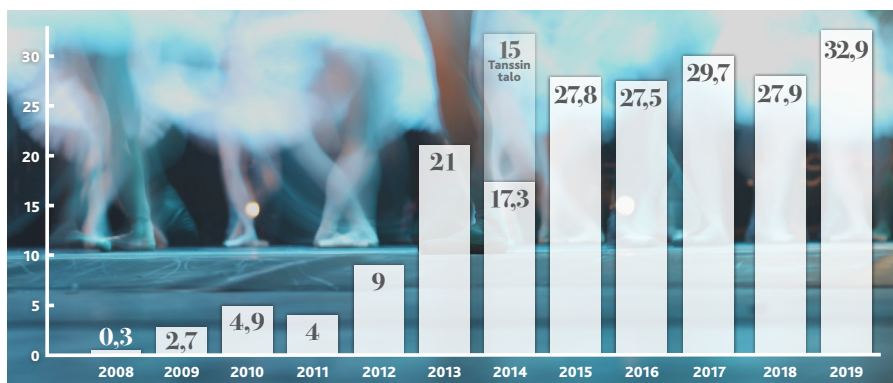
Stiftelsens verksamhet har etablerats och stiftelsen har hittat sin egen linje och plats i stiftelsefältet i Finland. Bidragsbeloppet för verksamhetsåret 2019, närmare 33 miljoner euro, är den största i stiftelsens historia på årsnivå. Stiftelsen beviljade också det största forskningsstödet inom vetenskap i sin historia: 2,9 miljoner euro för en treårig atmosfärforskning.

Under hela året beviljades 57 forskningsgrupper, organisationer eller personer bidrag. Bidragsmottagarna har valts i enlighet med målsättningarna i stiftelseurkunden och det omfattande syftet i stiftelseurkunden har beaktats vid beslutsfattandet. Styrelsen har hållit fast vid grundarnas praxis och beviljat bidrag till större och tidsmässigt mer långvariga, internationellt framstående projekt.

Behandlade ansökningar om bidrag 2008–2019 (årligt antal och ökning i procent)

Bidrag 2008–2019 (M€)

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Antalet ansökningar som stiftelsen behandlat är 561. Stiftelsen har målmedvetet preciserat ansökningsanvisningarna och informerat ansökarna om kriterierna för beviljande, för att slippa ansökningar som inte uppfyller stiftelsen kriterier för beviljande.

Under verksamhetsåret fattades 57 beslut om att bevilja finansiering (2018/58 beslut), varav 41 beslut gällde vetenskaplig forskning (2018/31), 13 beslut gällde kultur (2018/17) samt övriga 3 beslut (2018/10). Nio stycken forskningsbidrag har beviljats för stora, fleråriga projekt samt 12 forskningsbidrag med ett belopp på 500 000–1 000 000 euro.

Bidrag till vetenskaplig forskning

Stiftelsen har beviljat bidrag för vetenskaplig forskning på hög nivå. Största delen av den beviljade finansieringen har riktats till grundforskning. Programforskning har inte finansierats, utan bidragsbesluten har riktats till enskild forskning vars vetenskapliga betydelse och genomslagskraft kan bedömas direkt av stiftelsens styrelse.

Forskningsprojekten har kunnat vara förknippade med risk, eftersom resultaten kan vara osignifikanta, utan betydande risktagning. Ett projekt med hög risk är ofta vetenskapligt av stor betydelse då det lyckas, men även ett misslyckande leder ofta till nya forskningsämnen och större kunskap.

Urvalskriterierna för de finansierade forskningsprojekten har varit målen, forskarens yrkeskunnighet och prestationer, genomförandeplanen för projektet och hur betydelsefulla resultaten är. Finansieringsbesluten har huvudsakligen tilldelats forskningsgrupper och postdoc-forskare och bidrag har inte beviljats för enskilda avhandlingar. Man har heller inte beviljat bidrag för kortare resor eller kongresser.

Fortsatt finansiering har varit möjlig om forskningen har varit innovativ och resultaten uppvisar stort vetenskapligt värde som öppnar för ny forskning.

Stiftelsen anlitar efter egen prövning externa rådgivare som stöd vid beslutsfattande. Antalet rådgivare har utökats under verksamhetsåret.

Proof of Concept

Stiftelsen har under verksamhetsåret tagit i bruk den nya finansieringsformen Proof of Concept (POC) för finansiering av riskfyllda forskningsprojekt. Genom den nya stödformen vill stiftelsen uppmuntra forskare att göra forskningsöppningar som traditionellt sett är svåra att hitta finansiering för om det inte finns preliminära forskningsresultat.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Proof of Concept-stödet kan sökas av forskare som har disputerat i alla skeden av karriären. Projektet kan vara en språngbräda för unga, lovande forskare som initialfinansiering, men målgruppen är också ny forskning som utförs av erfarna forskare. Finansieringen pågår i cirka två år och syftet med projektet är att samla in tillräckligt med avgörande forsknings- eller metodresultat som grund för ett större projekt. Fortsatt finansiering kan sökas, om resultaten tydligt visar att det fortsatta projektet kan vara av internationell betydelse.

Professor Kai Kaila har fått POC-bidrag (400 000 euro) för två år för ny rationell terapi mot Alzheimers sjukdom. Syftet med forskningen är att stoppa uppkomsten och framskridandet av Alzheimers sjukdom, inte bara att behandla symtom. Professor Heikki Ruskoahos grupp har fått POC-bidrag (537 000 euro) för två år för att undersöka nya läkemedelsmolekyler för behandling av leukemi. Ruskoahos innovativa forskningsgrupp har som ett slumpmässigt fynd hittat nya läkemedelsmolekyler med leukemicelldödande egenskaper.

PhD Niko Moritz, gruppchef för biomaterialteknik vid Åbo universitet, har fått ett och ett halvt års POC-finansiering (236 000 euro) för ett projekt som syftar till att utveckla s.k. additive manufacturing (AM)-teknologi för att utveckla biologiskt bättre implantat som ersätter ben. Det är fråga om ett medicintekniskt projekt som har god möjlighet till genombrott och goda tillämpningsutsikter.

Medicin

Medicinens andel av den beviljade finansieringen har fortfarande varit betydande. Medicinsk forskning är dyr, eftersom den kräver personal- och laboratorieresurser samt tillräckligt lång forskningstid. Dessutom gynnar stiftelsen i finansieringen en dyrare lönemodell som ger forskarna ett mer gynnsamt socialskydd.

Styrelsen har, på samma sätt som tidigare år, tilldelat bidrag för internationellt konkurrenskraftig grundforskning, klinisk forskning och biomedicinsk forskning. Forskningsprojektens mål har till exempel varit medicinska uppfinningar, nya vårdmetoder samt medicintekniska uppfinningar.

Stiftelsen har endast i undantagsfall beviljat stöd till läkemedelsforskning och vårdjämförelser. Stiftelsen har inte heller finansierat långa epidemiologiska projekt eller ramprojekt, där finansieringen skulle rikta sig till finansiering av delar i något större projekt.

Det största medicinska bidraget har beviljats professor Riitta Lahesmaa från Åbo universitet för en treårig forskning som gäller reglering av den egna verksamheten hos Treg-celler som reglerar immunsystemet (1 695 000 euro). T-celler är centrala reglerare av immunsystemet, eftersom de skyddar kroppen mot infektioner och cancer om de fungerar korrekt. Lahesmaa har lång erfarenhet och gedigna resultat inom forskning om immunsystemet, och projektet kombinerar hennes kompetens med de genombrott som nyligen gjorts.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Professor Elina Ikonen, chef för forskningsenheten för biomembraner vid Helsingfors universitet, har fått en femårig finansiering (1 400 000 euro) för forskning som gäller fetter och lipidmetabolism. Ikonen fortsätter i projektet sin internationella spetsforskning, där man utreder de grundläggande mekanismerna för störningar i människans fettmetabolism.

Teknologi

Professor Mika Valden vid Tammerfors universitet har fått finansiering (1 316 000 euro) för en fyraårig forskning som fokuserar på hantering av klimatförändringen genom produktion av solbränslen. Syftet med Valdens forskningsgrupp är att tillsammans med professor Mircea Guinas grupp planera och bygga en ljuselektrokemisk cellstruktur där koldioxid- och vattenmolekylerna bryts ned till elektrokemisk metanol på solcellsytan med solljus.

Professor Tanja Kallio vid Aalto-universitetet har beviljats fyraårig finansiering (872 000 euro) för lagring av förnybar energi i kemikalier med högt förädlingsvärde. Temat är viktigt för jordens växande befolkning, eftersom lagringen utgör ett hinder för ett omfattande utnyttjande av förnybar energi. Förnybar energi är säsongbetonad. Toppar och dalar inom produktion och konsumtion möts sällan. I Kallios projektet binds solenergin till kemisk bindningsenergi för att möjliggöra transport.

Samarbetet med Teknologindustriins 100-årsstiftelse har fortsatt. Målet för programmet Framtidens skapare är att universitetet utvecklar strategisk kompetens och långsiktigt samarbete med företagen.

Till finansieringsprogrammet inkom 93 ansökningar, varav 6 har fått finansiering ur Jane och Aatos Erkkos stiftelse (1 600 000 euro). Båda stiftelsernas styrelser har fattat finansieringsbesluten självständigt.

Den största forskningsfinansieringen (600 000 euro) från stiftelserna fick forskaren Syed Ghufraan Hashmi med arbetsgrupper vid Aalto-universitetet. Hashmis arbetsgrupp utvecklar solcellsmaterial som gör det lättare att ta till vara solenergi.

Övrig forskningsverksamhet

Stiftelsens största forskningsfinansiering genom tiderna har beviljats gruppen för atmosfärforskning vid Helsingfors universitet, som leds av professorn i aerosol- och miljöfysik, akademiker Markku Kulmala, för tre år (2 900 000 euro). Kulmalas forskningsgrupp fokuserar på forskning kring kolsänkor och även på ett fenomen som hittills varit dåligt känt men som är viktigt med tanke på forskningen kring klimatförändringen; forskning och mätning av aerosoler som kyler ned atmosfären (CarbonSink+). Forskningscentralen, som leds av Kulmala, är ledande expert inom sitt område i världen.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Akademiker Eva-Mari Aro från Åbo universitet fick treårig finansiering (1 464 000 euro) för forskning som studerar möjligheter inom molekylär fotosyntesforskning. Undersökningen hör till forskningsområdet "Bioframtid" vid Åbo universitet, som är ett av Åbo universitets starkaste områden, och vars centrala del är den fotosyntesforskning som genomförs vid Biokemiska institutet. Forskningen syftar till tillämpningar som stöder hållbar utveckling och ett koldioxidneutralt samhälle.

Kulturell och övrig social verksamhet

Vid valet av konst- och kulturprojekt har stiftelsens styrelse förutsatt en hög konstnärlig kvalitet och internationell nivå. Urvalskriterierna har varierat från fall till fall, och det som stiftelsens grundare har varit intresserade av har beaktats inom ramarna för stiftelseurkunden.

Kulturens fadderbarn

Helsingfors stad har fått finansiering för tre år (900 000 euro) för projektet Kulturens fadderbarn. Sedan 2020 har varje barn som fötts i Helsingfors som fadder en kulturaktör genom vilken barnet och barnets familj får personlig kontakt med kultur och konst. Familjerna inbjuds genom mödrarådgivningar att delta i verksamheten efter barnets födelse och fadderverksamheten fortsätter tills barnet börjar skolan.

Stiftelsen värdesätter Helsingfors stads kulturpositiva inställning och vill med hjälp av bidraget stödja små stadsbors uppväxt till kulturkonsumenter. Stiftelsen litar på att projektet skapar jämlika möjligheter för alla familjer att njuta av kulturupplevelser.

Bildkonst

Helsingfors stads konstmuseum (HAM) har beviljats ett tvåårigt bidrag (2 500 000 euro) för grundande av den internationellt betydande Helsingforsbiennalen. Biennalen äger rum på Skanslandet och förenar utöver konst också natur, historia och friluftsliv. Till biennalen har inbjudits bildkonstnärer att producera nya verk eller visa upp sina befintliga verk. Evenemanget är öppet för alla från juni 2020 till utgången av september samma år.

Musik

Konstuniversitetets Sibelius-Akademi har fått finansiering för fem internationella orkester- och samarbetsproduktioner som genomförs åren 2020–2023 (690 000 euro). I varje produktion ingår en eller flera internationella partner. Om samarbetsproduktionerna genomförs förbereder de studerande för den internationella arbetsmarknaden och ger de studerande och den finländska publiken möjlighet att avnjuta de bästa impulserna från det internationella orkesterfältet.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Stiftelsen har också fortsatt att stödja den internationella militärmusikfestivalen Hamina Tattoo 2020 i Fredrikshamn genom att finansiera den (230 000 euro). Stiftelsens grundare och hedersordförande, minister Aatos Erkkö, var intresserad av militärmusik och han arbetade aktivt för att höja Hamina Tattoo-festivalen till internationell nivå.

Dans

Föreningen för Helsingfors internationella balettävling har fått bidrag (120 000 euro) för den internationella balettävlingen som ordnas i Helsingfors 2020. Stiftelsens grundare fru Jane Erkkö har gjort en betydande insats som främjare av tävlingen och som medlem av föreningens styrelse.

Tävlingen för med sig de bästa unga dansarna från hela världen för att tävla i klassisk balett och modern dans. Tävlingsens syfte är att hjälpa unga, begåvade dansare i början av sin karriär framåt i en internationell karriär.

Fysisk fostran

Campuset Urhea är ett idrottscenter i internationell klass och byggs i Helsingfors. Urhea har fått ett bidrag på 1 500 000 euro. Målet med hallprojektet är att erbjuda unga idrottare inom olika grenar en helhet av idrott och studier där idrottaren får träningsförhållanden och stödtjänster på internationell nivå. Centret betjänar också skolelever i huvudstadsregionen samt lokala idrottsföreningar och motionärer på kvällar och veckoslut.

Specialprojekt

Dansens Hus

Stiftelsen beviljade projektet Dansens Hus 15 miljoner euro år 2014. Husets arkitektoniska uttryck "Leija" offentliggjordes 17.8.2017. Eftersom ett besvär inlämnats om stadsplanen, har inledningen av byggarbetena fördröjts och byggandet inleddes först på hösten under verksamhetsåret.

Grundstenen i Dansens Hus murades 31.1.2020 och avsikten är att huset ska öppnas hösten 2021.

Dansens Hus blir en öppen, mångkulturell, fördomsfri, kreativ och modern scen som för samman olika samhällsgrupper via dans. Målet är att erbjuda ett så högklassigt och attraktivt programutbud att biljettintäkterna täcker en stor del av husets driftskostnader.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Beredning av bidragsbeslut, utbetalning och rapportering om besluten

Beslut om bidrag behandlas kontinuerligt av stiftelsen, men styrelsen fattar beslut om bidrag ungefär fyra till fem gånger om året. Beredningen av ansökningar är flexibel.

I behandlingen av bidrags- och stipendiefrågor beaktas jävsfrågor samt eventuella intressekonflikters effekter på beredning och beslutsfattande. Jävig person ska i första hand själva meddela om sin jävighet och grunderna för denna. Medlemmarna i styrelsen och organen samt experterna och tjänstemännen anmäler bindningar och intressekonflikter som påverkar beslut om bidrag och deltar inte vid en intressekonflikt i beredningen eller beslutsfattandet.

Utbetalningen av bidrag har skett enligt bidragsmottagarens betalningstidtabell. Med tanke på förutsägbarheten av stiftelsens kassaflöde och effektiv planering av kassahanteringen sker utbetalningarna i regel tre gånger per år, i januari, maj och september. Avvikelse är även möjlig av motiverad anledning. Forskningsbidrag utbetalas i regel via universitetet eller motsvarande forskarsamfund.

Stiftelsen förutsätter att bidragsmottagaren avger en rapport om hur det projekt som mottagit bidrag framskrider och om resultaten. Om det i ett godkänt projekt sker väsentliga ändringar ifråga om innehåll eller ekonomi, förutsätts ett nytt beslut av styrelsen.

Bidrags- eller stipendiemottagaren ska avge en rapport över användningen av medlen och resultaten av projektet. Vid långfristigare bidrag förutsätts en årlig mellanrapport. Rapporteringen är en förutsättning innan följande utbetalning görs. Vidare förutsätts en slutrapport, då projektet har slutförts och den ska framgå hur man lyckats förverkliga målen för projektet och problem som eventuellt förekommit. Av bidragsmottagarna begärs vid rapporteringen även en bedömning om projektets genomslagskraft.

Om genomslagskraften

Stiftelsen identifierar betydelsen av bedömningen av genomslagskraften och de problem som hänför sig till bedömningen. Eftersom den forskningsfinansiering som stiftelsen beviljar huvudsakligen är inriktad på grundforskning, kommer den vetenskapliga och nuförtiden nödvändiga samhällsliga genomslagskraften inte att realiseras snabbt på grund av grundforskningens natur. Dessutom består den totala finansieringen av de forskningsgrupper som stiftelsen finansierar i allmänhet av flera olika källor, vilket gör det svårt att identifiera effekterna av en enskild finansieringsaktörs finansiering. Ofta finns det inga tydliga kvantitativa enhetliga mätare med hjälp av vilka genomslagskraften kan bedömas på ett tillförlitligt sätt.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Dataskydd och dokumenthantering

När en bidrags- eller stipendieansökan sänds till Jane och Aatos Erkkos stiftelse lämnar de sökande sina uppgifter till stiftelsen och dessa bildar ett register med personuppgifter hos stiftelsen (General Data Protection Regulation GDPR). Stiftelsens mål är att i så stor utsträckning som möjligt skapa ett så genomskinligt förfarande, där man i stor omfattning beaktar sökandenas rättigheter.

Överföringen av stiftelsens dokumentarkiv i elektronisk form har slutförts och en arkivbildningsplan har utarbetats. Det elektroniska arkivet effektiviserar beredningen, utbetalningen och rapporteringen av ansökningarna.

Kommunikation

Stiftelsens kommunikation styrs av öppenhet och tydlighet. Under verksamhetsåret har stiftelsens kommunikationsstrategi utarbetats. Strategin ses över och uppdateras vid behov så att den motsvarar de förändrade förhållandena.

Det primära kommunikationsmedlet är stiftelsens egen webbplats, som under verksamhetsåret förnyades genom innehållsmässiga preciseringar och en reform av layouten och illustrationen. På webbplatsen ges detaljerad information för att de som ansöker om bidrag och andra som är intresserade av stiftelsens verksamhet ska få täckande och uppdaterad information om stiftelsen, dess syfte och verksamhet.

På webbplatsen finns den väsentliga informationen om stiftelsen, såsom stiftelseurkunden, stadgarna, styrelseledamöter och medlemmar i finans- och arbetsutskottet samt stiftelsens verksamhetsberättelse och ekonomiska uppgifter med nyckeltal. På webbplatsen finns också anvisningar om ansökningsförfarandet samt av styrelsen godkända urvalskriterier för vetenskaplig forskning och för kulturprojekt.

En väsentlig del av stiftelsens kommunikation är också personliga möten mellan stiftelsens ombud och universitetens och fakulteters ledning samt forskare och aktörer inom kultursektorn.

Stiftelsen har tills vidare inte tagit i bruk kanaler för sociala medier, eftersom de inte anses främja stiftelsens verksamhet i tillräcklig utsträckning och upprätthållandet av dem förutsätter kontinuerlig innehållsproduktion och närvaro.

Stiftelsen publicerar regelbundet pressmeddelanden om bidrag och stiftelsens övriga verksamhet.

Information om de beviljade bidragen publiceras på webbplatsen snarast möjligt efter styrelsemöten. Bidragsförteckningen kompletteras med de projekt vars genomförande säkerställs senare. Om väsentliga förändringar i stiftelsens verksamhet, tillgångar eller förvaltning meddelas vid behov.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Grunderna till godkännande av eller avslag på bidragsbeslut publiceras inte och experternas namn är inte offentliga.

Stiftelsens ekonomi

Allmänt

Stiftelsens tillgångar har gradvis ökat sedan 2002 efter grundarnas penningdonationer samt tack vare de stora testamentsdonationerna 2012 och 2014.

Stiftelsens tillgångar mätt enligt marknadsvärdet var vid årsskiftet 1 252 miljoner euro (1 035 miljoner euro), och bestod av stiftelsens direktägda värdepappersportfölj 238 miljoner euro (202 miljoner euro), aktier i Sanoma Abp 376 miljoner euro (338 miljoner euro), bostadsaktier 2 miljoner euro (3 miljoner euro) och värdepappersportföljen i Asipex-koncernen 636 miljoner euro (495 miljoner euro). Hemort för av stiftelsen helägda Oy Asipex Ab är Helsingfors och bolaget har ett helägt dotterbolag i Schweiz, Asipex AG.

Vid årsskiftet utgjorde aktieplaceringarnas andel av stiftelsens tillgångar 94,5 % (94,5 %), ränteplaceringarnas 5,6 % (5,3 %) och bostadsaktiernas 0,1 % (0,2 %).

Resultaträkning

Koncernen

Överskottet för den egentliga verksamheten uppgick till 33,5 miljoner euro (2018: 27,8 miljoner euro). Bidragsbesluten under verksamhetsåret uppgick under verksamhetsåret till 33 miljoner euro (27,8 miljoner euro). För 2019 bokfördes 32,9 miljoner euro i bidrag (27,8 miljoner euro). Skillnaden mellan de bidrag som man fattat beslut om och de bidrag som bokfördes beror på projekt som ställts in. De övriga verksamhetsutgifterna uppgick till 0,6 miljoner euro (0,5 miljoner euro).

Den bokföringsmässiga avkastningen för stiftelsens direktägda placeringar uppgick till 76,7 miljoner euro (14,1 miljoner euro). Av detta utgjorde dotterbolagskoncernens nettointäkter 44,1 miljoner euro (0,5 miljoner euro), dividendavkastning 21,3 miljoner euro (17,2 miljoner euro), uppskrivningar av aktier och fonder 8,0 miljoner euro (nedskrivningar 9,1 miljoner euro) vinstandelar för fonder 1,5 miljoner euro (2,5 miljoner euro), försäljningsvinster för placeringar 1,5 miljoner euro (2,5 miljoner euro), vinstandelar för fonder 1,7 miljoner euro (1,8 miljoner euro), ränteintäkter och -kostnader 0,2 miljoner euro (0,2 miljoner euro) och övriga finansiella intäkter och finansiella kostnader -0,1 miljoner euro (1,0 miljoner euro).

Överskottet för räkenskapsperioden 2019 var 43,2 miljoner euro (underskott 13,6 miljoner euro). Av överskottet var 37,9 miljoner euro återbärningar av nedskrivningar under tidigare räkenskapsperioder.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Moderstiftelse

Moderstiftelsens överskott för 2019 uppgick till 0,9 miljoner euro (underskott 14,2 miljoner euro).

Närståendetransaktioner

Stiftelsens styrelses arvoden och ombudets förskotts innehållning av lön har under verksamhetsåret uppgått till totalt 273 308 euro.

Styrelsens medlemmar har fått ett månatligt arvode samt mötesarvoden för styrelse- och utskottsarbete. Styrelseordförandens månadsarvode har varit 1 200 euro per månad och medlemmarnas samt suppleantens arvoden 1 000 euro per månad. I mötesarvode har 500 euro utbetalats till styrelse- och utskottsordförandena och 400 euro till medlemmarna. Några höjningar av arvoden har inte skett under verksamhetsåret. Med tanke på stiftelsens omfattande placeringstillgångar och stora enskilda bidragsbeslut är arvodena rimliga i förhållande till verksamhetens omfattning.

Utöver revisorernas arvoden har stiftelsen inte haft andra transaktioner med eller utan vederlag bland närstående. Stiftelsen har heller inte beviljat lån eller säkerheter till närstående.

Placeringsintäkter

Placeringsåret var nästan en spegelbild av året innan, då rädslan för recession, handelskrig och centralbankernas åtstramande åtgärder sänkte kurserna. Nu återupptog centralbankerna stimulansåtgärderna, rädslan för recession har avhjälpats och under hösten också hotet om handelskrig och riskerna med en hård brexit minskat avsevärt. De låga räntorna och bristen på placeringsalternativ stödde också utvecklingen av aktiekurserna.

Avkastningen på stiftelsekoncernens placeringar år 2019, med beaktande av icke-realiserade marknadsvärdeförändringar, var +24,8 % (2018 -11,2 %). Avkastningen på placeringarna var stiftelsens bästa genom tiderna. En stark utveckling på aktiemarknaden, en hög allokering i aktier i enlighet med den långsiktiga strategin och lyckade aktieval bidrog till resultatet. I synnerhet den diversifierade aktieportföljen (exklusive Sanoma-aktier) gav en utmärkt avkastning +31,3% (-7,2 %), vilket också avsevärt överträffade marknadsavkastningen räknat med en motsvarande geografisk allokering. Den totala avkastningen på stiftelsens aktieplaceringar under tio år vid räkenskapsperiodens utgång är över 10 % p.a. Stiftelsens årliga intäkter varierar kraftigt på grund av den höga aktievikten.

Aktier i Sanoma Abp

Stiftelsen äger 39 820 286 aktier i Sanoma Abp, vilket representerar 24,35 procent av aktierna och rösterna i Sanoma Abp.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Den totala avkastningen från aktier i Sanoma Abp med beaktande av icke-realiserade värdeförändringar var +16,7 % (-19,1 %). Sanoma Abp:s dividendavkastning till stiftelsen uppgick 2019 till 17,9 miljoner euro (2018 till 13,9 miljoner euro).

Riskhantering

Stiftelsen verkar genom sina placeringstillgångar, och den egentliga verksamheten är etablerad. Därigenom hänför sig de största riskerna i stiftelsen till skötseln av placeringstillgångarna och marknadsrisken.

Det primära målet för placeringsverksamheten är att bevara och utöka tillgångarnas reella värde på lång sikt. Stiftelsens mål är även ett stabilt kassaflöde och tillräcklig likviditet, vilket säkerställer kontinuiteten i den egentliga verksamheten. Eftersom placeringshorisonten är lång är placeringsstrategin aktieinriktad (aktievikten uppgick i slutet av året till 94,3 %) och allmänt taget skyddas inte placeringsportföljen. Kursförändringar på kort sikt saknar betydelse för stiftelsen, eftersom stiftelsen strävar efter god reell avkastning och gott kassaflöde på lång sikt. De årliga intäkterna varierar i allmänhet kraftigt.

Enligt placeringsstrategin har placeringarna spritts geografiskt, branschvist, företagsmässigt och valutamässigt. Placeringarna består huvudsakligen av likvida värdepapper och fonder som snabbt kan realiseras, dvs. stiftelsens finansierings- och likviditetsrisk är ytterst liten.

Det finländska och internationella ekonomiska läget avspeglar sig i stiftelsens placeringar. Riskerna i placeringsverksamheten är främst beroende av den allmänna marknadsrisken, dvs. den internationella aktiemarknadens och utdelningarnas långsiktiga utveckling. Dessutom består över 30 % av stiftelsens tillgångar av aktier i Sanoma Abp, vilka utgör den största enskilda prisrisken.

Förvaltningen av penningtillgångarna och placeringsverksamheten har skötts i enlighet med den av styrelsen godkända placeringspolicyn, och ärendena i anslutning till placeringsverksamheten har behandlats av stiftelsens finansutskott.

Asipex-koncernens placeringsverksamhet och riskhantering stämmer överens med den av bolagets styrelse godkända placeringspolicyn, som är i linje med den ovan beskrivna placeringspolicyn för Jane och Aatos Erkkos stiftelse.

Förvaltning

Styrelse

Styrelseordförande har varit Nils Ittonen och vice ordförande Juhani Mäkinen. Deras mandatperiod sträcker sig till nästa årsmöte.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Vid årsmötet 25.3.2019 omvaldes Heli Rahka, Reetta Meriläinen, Kerstin Rinne, Mikko Mursula, Marianne Heikkilä, Antti Vasara och Jussi Pesonen som styrelsemedlemmar. Samtliga styrelsemedlemmars mandatperiod sträcker sig till nästa årsmöte. Styrelsen sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret, men styrelsen handlägger stiftelsens ärenden också utanför möten.

Finansutskottet

Vid årsmötet utsåg stiftelsens styrelse Mikko Mursula till ordförande och Nils Ittonen, Marja Leskinen och Karl Tujulin till medlemmar i finansutskottet.

Finansutskottet följer finansmarknadernas utveckling och den allmänna ekonomiska utvecklingen och verkar inom ramen för den placeringsstrategi som styrelsen har stadfäst. Finansutskottet sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret.

Arbetsutskottet

Vid årsmötet utsåg stiftelsens styrelse Nils Ittonen till ordförande och Juhani Mäkinen och Marja Leskinen till medlemmar i arbetsutskottet.

Arbetsutskottet bereder ärenden för beslut i styrelsen. Arbetsutskottet sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret.

Stiftelser och fonder rf

Jane och Aatos Erkkos stiftelse är medlem i Stiftelser och fonder rf (tid. Delegationen för stiftelser och fonder rf). Föreningens syfte är att driva de finländska allmännyttiga, bidragsutdelande stiftelsernas, fondernas och föreningarnas allmänna och gemensamma intressen samt främja och utveckla god praxis och yrkeskunnighet bland medlemmarna.

Förvaltning och tjänstemän

VH Marja Leskinen har varit stiftelsens ombudsman och tradenom Jenni Hietala har varit tjänsteman på heltid.

Personalen hos stiftelsens koncern uppgick under räkenskapsperioden till i genomsnitt sju personer, varav fem var anställda inom dotterbolagskoncernen.

Centrala framgångsfaktorer i stiftelsens verksamhet är yrkeskunnig och motiverad personal, en styrelse som är engagerad i verksamheten samt ett högklassigt och täckande samarbetsnätverk.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Revision

Vid sitt årsmöte 25 mars 2019 utsåg stiftelsens styrelse till granskare av stiftelsens räkenskaper revisionssamfund PricewaterhouseCoopers Oy med CGR Samuli Perälä som huvudansvarig revisor och till revisorssuppleant CGR Valtteri Helenius.

Verksamhet under det innevarande året

Marja Leskinen, som varit ombud för stiftelsen sedan 1.8.2010, går i pension 31.8.2020. För att bytet av ombud ska kunna ske så smidigt som möjligt har ansvarsområdena för stiftelsens tjänstemän och stiftelsens verksamhetssätt granskats och justerats. Stiftelsens dokumentmaterial och arkiv är uppdaterade och i elektronisk form.

FM Hanna-Mari Peltomäki har valts till nytt ombud 17.2.2020. Stiftelsens och Oy Asipex Ab:s yrkeskunniga personal finns som stöd för det nya ombudet.

Under verksamhetsåret utreds, bereds och beslutas om bidrag samt följs upp och övervakas genomförandet av beviljade bidragsprojekt. Bidragsmottagare väljs i enlighet med målen i stiftelseurkunden och man riktar fortsättningsvis in bidragsbesluten på större bidragsobjekt. Stiftelsen fortsätter på sina grundares linje och beviljar bidrag för högklassig vetenskaplig forskning samt till konst- och kulturprojekt.

Samarbetet med Teknologiindustrins 100-årsstiftelse fortsätter (programmet Framtidens skapare). Dessutom är målet att öka finansieringen för forskning som inriktar sig på den teknologiska branschen, under förutsättning att det lämnas in ansökningar som uppfyller stiftelsens kriterier.

Bidragsbeloppet som delas ut årligen av stiftelsen har vuxit sedan 2012. För en eventuell ökning av bidragsverksamheten eller nya stora öppningar ska man därför beakta de ekonomiska begränsningarna och investeringsbeslutet gällande den betydande finansieringen av Dansens Hus.

Den förverkligade avkastningen på stiftelsens placeringstillgångar på kort och längre sikt samt förväntad avkastning och den rådande ekonomiska situationen tas i beaktande vid beslut om bidrag.

Regeringens undantagsåtgärder för att bromsa spridningen av coronavirusepidemin har efter räkenskapsperiodens slut inverkat på stiftelsens omvärld och verksamhet samt på det verkliga värdet av stiftelsens placeringstillgångar. Om undantagsåtgärderna fortsätter länge kan de inverka på stiftelsens planerade verksamhet. Kursfluktuationer på kort sikt påverkar inte verksamheten.

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Beslut om bidrag för 2019:

Professor Markku Kulmala, Helsingfors universitet Kolsänka, kolsänka+ och luftkvalitet: mätningar och växelverkan	2 900 000 €
HAM Helsingfors stads konstmuseum Helsingforsbiennalen 2020	2 500 000 €
Professor Riitta Lahesmaa, Åbo universitet Differentiering av regulatoriska T-celler hos människan och nya verksamhetsreglerande faktorer	1 695 000 €
Jane och Aatos Erkkos stiftelses och Teknologiindustrins 100-årsstiftelses program Framtidens skapare <ul style="list-style-type: none">• Aalto-universitetet, tekn. dr Syed Ghufan Hashmi. Cutting-edge low cost carbon-based printed perovskite solar cell technology (350 000 €)• Aalto-universitetet, biträdande professor Ilkka Laakso. Magnetresonanstomografi utan gränser (325 000 €)• Aalto-universitetet, akademiforskare Pekka Peljo. Digital drive for revolutionizing materials discovery for the next generation energy storage (250 000 €)• Aalto-universitetet, professor Tapio Ala-Nissilä. Värmelagringsmaterial för utmaningar vid framtida lagring av energi (250 000 €)• LUT-universitetet, professor Tuomas Koironen. Neo-Carbon Materials – Omvandling av koldioxid till grafen, kolnanorör och kolsvart med utsläppsfri el (225 000 €)• Tammerfors universitet, professor Jouni Mattila. Att lära tunga mobila maskiner mänskliga färdigheter genom multisensitiv distansnärvaro (200 000 €)	1 600 000 €
FT Johanna Myllyharju, MD Peppi Karppinen, Uleåborgs universitet Key enzyme regulators of the hypoxia response, collagen synthesis and epigenetic pathways as therapeutic targets	1 500 000 €
Urhea-halli Oy Nationella olympiskt träningscenter	1 500 000 €
Professor Eva-Mari Aro, Åbo universitet Möjligheter inom molekylär fotosyntesforskning	1 464 000 €

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Professor Elina Ikonen, Helsingfors universitet Novel rapid protein degradation technology: application for studying lipid transport in mammalian cells and tissues	1 400 000 €
Professor Mika Valden, Tammerfors universitet Bekämpning av klimatförändringen genom produktion av solbränslen	1 316 000 €
FinnDisMice, nationellt konsortium, Helsingfors universitet, Åbo universitet, Uleåborgs universitet Nya musmodeller som forskningsverktyg av det finländska sjukdomsarvet vid sällsynta sjukdomar	1 200 000 €
Professor Yrjö Helariutta, Helsingfors universitet Molekylär bas och förädling av träds effekt som kolsänkor	1 000 000 €
PhD Gonghong Wei, Uleåborgs universitet Towards systems understanding of prostate cancer susceptibility	990 000 €
Professor Tuula Salo, Helsingfors universitet, Åbo universitet, Uleåborgs universitet Matrix matters: The relevance of proper extracellular matrices for personalized cancer medicine assays	927 000 €
Helsingfors stad / Kulturtjänster Inledning av verksamheten med Kulturens fadderbarn 2020–2027	900 000 €
Professor Tanja Kallio, Aalto-universitetet Lagring av förnybar energi i kemikalier med högt förädlingsvärde (USVA)	872 000 €
Professor Pedro Camargo, Helsingfors universitet Marrying plasmonic hosts and catalytic single-atoms for solar to chemical energy conversion in single-atom plasmonic catalysts (SAPCs)	700 000 €
Professor Perttu Permi, Jyväskylä universitet Peptidoglykanhydrolaser mot resistent Staphylococcus aureus	696 000 €
Konstuniversitetet Sibelius-Akademien Internationell orkester- och samarbetsproduktion 2019–2023	690 000 €
Biträdande professor Jussi Toppari, biträdande professor Anton Kuzyk, Jyväskylä universitet, Aalto-universitetet Funktionella optiska nanostrukturer med hjälp av självorganiserad DNA	557 000 €

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

PhD Anamaria Balic, Helsingfors universitet

The role of Hedgehog signalling in the specification and regulation of tissue-specific stem cells and cancer stem cells

554 000 €

Professor Mauri Kostianen, Aalto-universitetet

Katalytiska DNA-strukturer

545 000 €

MD Heikki Ruskoaho, Helsingfors universitet

Novel compounds for the treatment of leukemia

537 000 €

PhD Hongxia Zhao, Helsingfors universitet

Regulation of Mitochondrial Ultrastructure and Dynamics:
Functional Link to Mitochondrial Diseases

498 000 €

Docent Peter Mattjus, Åbo Akademi

The glycolipid transfer protein GLTP – A lipid sorting orchestrator in health and disease

488 000 €

PhD Isaac Afara, Östra Finlands universitet

Computational modelling in spectroscopic characterization of connective tissues in osteoarthritis (COMPACT)

487 000 €

Biträdande professor Kirsi Mikkonen, Helsingfors universitet

Bättre tarmhälsa av trägummi

481 000 €

PhD Shintaro Katayama, Folkhälsan Research Center

"In-silico Histopathology" Elucidation of altered ensembles of tissue-resident cells in human diseases

454 000 €

Professor Mika Pettersson, Jyväskylä universitet

Towards graphene-based neuroprosthetics

450 000 €

Professor Cecilia Sahlgren, Åbo Akademi

AKT-mediated post-translational regulation of NOTCH3 – decoding the notch phosphorylation switchboard for targeted therapies in cancer

427 000 €

Professor Kai Kaila, Helsingfors universitet

Rationell behandling av Alzheimers sjukdom:
förhindrande av nedkörning av KCC2-protein

400 000 €

PhD Alejandra Sierra Lopez, Östra Finlands universitet

Multidimensional diffusion MRI for more specific detection of white matter damage after brain injury

372 000 €

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Docent Emilia Peltola, Aalto-universitetet Kolnanostrukturer vid forskning och diagnostik i centrala nervsystemet	326 000 €
FD Karita Haapasalo-Tuomainen, Helsingfors universitet Naturlig immunitet, ateroskleros och Alzheimers sjukdom	306 000 €
FDT Aki Manninen, Uleåborgs universitet Molecular crosstalk between hemidesmosomes and focal adhesions in prostate cancer cells	300 000 €
Docent Matti Jalasvuori, Jyväskylä universitet CRICON: Konjugativ transport av CRISPR-Cas9 för eliminering av antibiotikaresistens	255 000 €
PhD Niko Moritz, Åbo universitet Additive manufacturing of osteoconductive composite implants	236 000 €
Fredrikshamn stad 16:e internationella Hamina Tattoo Militärmusikfestival 2020	230 000 €
PhD Xiaoju Wang, Åbo Akademi Healing the wounds with Finnish woods: Conductive hydrogel scaffolds of cellulosic nanomaterials and polysaccharide biopolymers for delivery of bioactive cues in soft tissue engineering	190 000 €
FD Andreas Norrman, ETH Zürich Controlled coherence photonics	177 000 €
Espoon Musiikkifestivaalit yhdistys ry Ordandet av festivalerna PianoEspoo 2019 och 2021	150 000 €
Föreningen för Helsingfors internationella balettävling Helsingfors internationella balettävling 2020	120 000 €
MD Hanna Knihtilä, The Channing Division of Network Medicine, Brigham and Women's Hospital, Harvard Medical School, Boston, USA Epigenetiska mekanismer i astma hos barn	102 000 €
Tammerforshuset / Helsingfors Musikhus Londons filharmoniska orkester	102 000 €

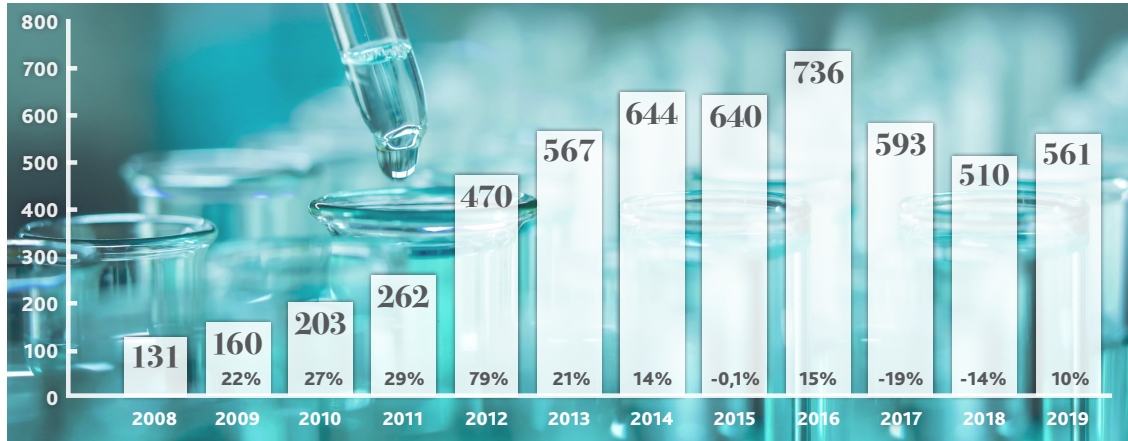
JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

Barnboksinstitutet Illustrationskonst i barnböcker 1847–2019	95 000 €
MD Minna Paloniemi, University of Cambridge, UK Understanding virus persistence; focus on RNA viruses causing hemorrhagic fever in humans	64 000 €
Helsinki Chamber ry Helsinki Chamber Music Festival 2019–2020	60 000 €
Museorautatieyhdistys ry Slutförande av totalrenoveringen av Tubize-ångloket och återställande av loket i museitågstrafik 2019	55 000 €
Stödstiftelsen för Finlands nationalopera och -balett Finlands nationaloperas och -baletts historik om Balettläroanstalten 2020–2022	32 000 €
Versoi Ensemble Versoi Ensembles kammarmusikturné 2019 samt utveckling och etablering av dess verksamhet	28 000 €
Kuopion Musiikinystävään Yhdistys r.y. Ordnandet av Kuopios XIII violintävling 2020	20 000 €
Suomen Nuoriso-opisto J.H. Erkkko Litteraturtävling 2019	8 000 €
Erkko-gymnasiet i Orimattila Stipendier som delas ut årligen	4 900 €

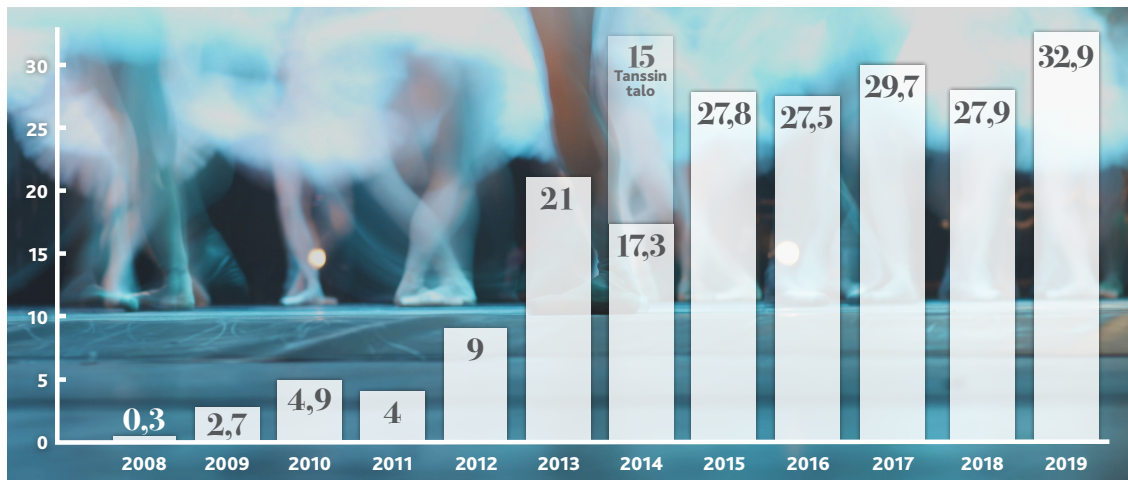

JANE OCH AATOS
ERKKOS STIFTELSE

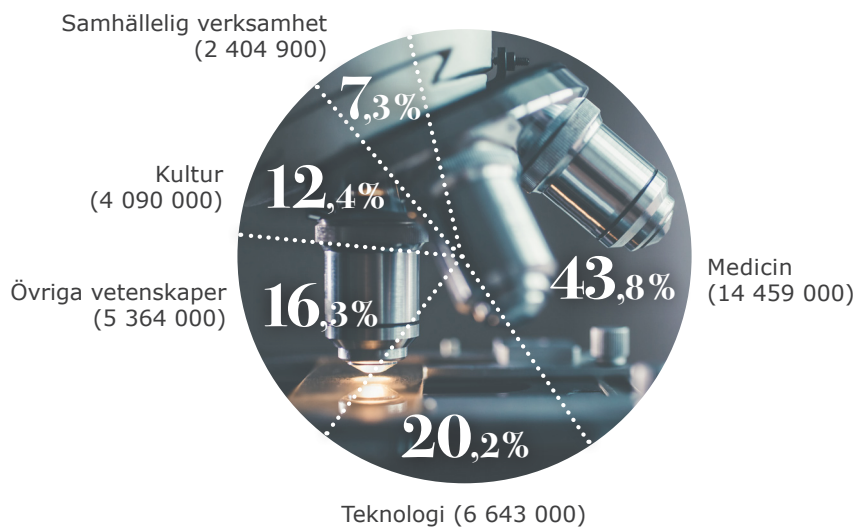
Behandlade ansökningar om bidrag 2008–2019 (årligt antal och ökning i procent)

Bidrag 2008–2019 (M€)

Beviljade bidrag 2019 (euro)

Koncernen Jane och Aatos Erkkos stiftelse

Resultaträkning

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
EGENTLIG VERKSAMHET		
Bidrag	-32 914 155,30	-27 246 193,46
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader	-402 744,88	-356 189,43
Avskrivningar	-3 024,46	-2 357,76
Övriga kostnader	-183 773,71	-166 510,61
	-589 543,05	-525 057,80
UNDERSKOTT FÖR DEN EGENTLIGA VERKSAMHETEN	-33 503 698,35	-27 771 251,26
PLACERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter		
Ränteintäkter	245 409,93	151 178,61
Dividendavkastning	23 018 151,83	19 008 313,98
Hysesintäkter	5 500,00	14 000,00
Försäljningsvinster	1 465 938,73	2 534 228,61
Uppskrivningar	8 028 069,01	0,00
Övriga intäkter	353 109,78	1 573 240,87
Asipex-koncernens intäkter	185 569 043,71	135 416 769,97
Intäkter totalt	218 685 222,99	158 697 732,04
Kostnader		
Räntekostnader	-100,00	-20,77
Vederlag	-10 748,56	-43 160,56
Värdeminskningar	0,00	-9 070 971,03
Övriga kostnader	-487 873,30	-572 213,04
Asipex-koncernens kostnader	-141 485 756,53	-134 874 330,74
	-141 984 478,39	-144 560 696,14
	76 700 744,60	14 137 035,90
UNDER-/ÖVERSKOTT	43 197 046,25	-13 634 215,36
RÄKENSKAPSPERIODENS UNDERSKOTT	43 197 046,25	-13 634 215,36

Koncernen Jane och Aatos Erkkos stiftelse

Balansräkning

AKTIVA	31.12.2019	31.12.2018
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	7 440,96	13 019,33
Materiella tillgångar	45 012,42	50 609,65
Placeringar	273 500 868,17	274 550 868,17
BESTÅENDE AKTIVA TOTALT	273 553 321,55	274 614 497,15
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT		
Kortfristiga fordringar	806 116,99	4 860 146,74
Finansiella värdepapper	586 699 533,34	518 976 395,54
Kassa och bank	47 797 422,44	42 099 272,72
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT	635 303 072,77	565 935 815,00
AKTIVA TOTALT	908 856 394,32	840 550 312,15
PASSIVA	31.12.2019	31.12.2018
EGET KAPITAL		
Grundkapital	1 000 000,00	1 000 000,00
Reservfond	8 052 051,86	8 052 051,86
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	779 312 947,12	778 711 157,41
Räkenskapsperiodens under-/överskott	43 197 046,25	-13 634 215,36
TOTALT EGET KAPITAL	831 562 045,23	774 128 993,91
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt främmande kapital	38 627 767,26	39 661 611,96
Kortfristigt främmande kapital	38 666 581,83	26 759 706,28
TOTALT FRÄMMANDE KAPITAL	77 294 349,09	66 421 318,24
PASSIVA TOTALT	908 856 394,32	840 550 312,15